

- зниження рівня підліткової злочинності;
- ефективне використання бюджетних коштів.

Робоча група: Євченко С.В. – координатор роботи групи, експерт з гендерного бюджетування; Остапчук О.Л. – експерт з гендерного бюджетування, директор Центру гендерної освіти Житомирського державного університету ім. І.Франка, кандидат педагогічних наук; Кошевич Р.Л. – заступник начальника управління освіти міської ради; Сікайло Л.М. – заступник начальника управління у справах сім'ї, молоді та спорту міської ради.

Фінансування шкіл естетичного виховання м. Чугуєва Харківської області: гендерний вимір бюджетної політики

Сучасні стандарти якісної європейської освіти передбачають наявність серед обов'язкових (а не варіативних, як в Україні) предметів естетичного спрямування. Так, музика розглядається як ефективний інструмент для розвитку покращення пам'яті, мовних здібностей, логічного мислення. Тому звичайною практикою у європейських школах є навчання усіх дітей грі на музичному інструменті. Слід також зазначити, що сьогодні посилюється диференціація художніх потреб і смаків молоді під впливом урізноманітнення поля художнього життя. Творча самореалізація підлітків потребує сучасного художнього контексту, естетичних послуг – нових за змістом та формою.

За статистичними даними в м. Чугуєві проживає – 3 360 дітей віком від 6 до 17 років і серед них 1 768 хлопчиків і 1 592 дівчаток. Освітніми послугами шкіл естетичного виховання м. Чугуєва охоплено 10,21% дітей, у тому числі: 5,57% у музичній школі, 4,64% – у художній (статистичні дані відділу культури і туризму виконавчого комітету Чугуївської міської ради за 2011-2012 навчальний рік). Гендерною домінантою у діяльності цих закладів є «дівчинка 9-12 років». Таким чином, існує гендерна нерівність при використанні коштів на фінансування шкіл естетичного виховання м. Чугуєва через більшу залученість дівчат, ніж хлопців до навчання у зазначених школах.

Актуальним стає питання більш справедливого (гендерно-симетричного) розподілу бюджетних коштів. У зв'язку з цим в м. Чугуїв було проведено гендерний бюджетний аналіз, спрямований на дослідження видатків міського бюджету на забезпечення естетичного розвитку дітей шкільного віку м. Чугуєва Харківської області.

В результаті аналізу робочою групою було зроблено наступні висновки:

- педагогічний склад шкіл естетичного виховання на 90% складається із жінок, які надають освітні послуги, що орієнтовані більше на інтереси дівчат;
- послуги, в яких зацікавлені переважно хлопці (гра на барабанах, саксофоні, бас-гітарі тощо) недостатньо представлені, або відсутні;

Табл. 3: Фінансування шкіл естетичного виховання м. Чугуїв

ЗАКЛАД	ОБСЯГ ФІНАНСУВАННЯ (2011, ГРН.)	КІЛЬКІСТЬ УЧНІВ			СЕРЕДНЯ ВАРТІСТЬ НАВЧАННЯ (2011)		
		Всього	Хлопців	Дівчат	1 учня на рік (грн.)	Хлопців (грн.)	Дівчат (грн.)
Дитяча музична школа	890 786	187	60	127	4 763,56	290 960	604 972
Дитяча художня школа ім. І.Ю. Рєпіна	227 919	156	42	114	1461,02	61 363	166 556

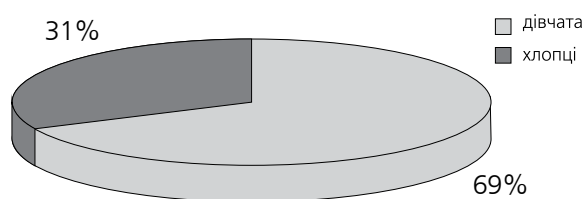
- серед технологій естетичного виховання відсутні якісні послуги як для дівчат, так і для хлопців старшого віку (14-17 років).

Враховуючи, що фінансування естетичного виховання дітей здійснюється із розрахунку на одну дитину, фактичне розподілення державних коштів відбувається без врахування гендерного чинника.

Гендерна бюджетна ініціатива щодо вирівнювання гендерної асиметрії в подальшому має бути спрямована на створення умов для навчання хлопців у закладах естетичного виховання. Однак, це має бути зроблено не за рахунок зменшення можливостей дівчат, а через розробку програм, що цікавлять хлопців та залучення додаткового фінансування на ці потреби. Фінансову підтримку шкіл естетичного виховання для реалізації гендерної ініціативи пропонується передбачити у місцевому бюджеті у розмірі 522 484,22 грн. Ці кошти можна залучити через Міську комплексну програму розвитку культури м. Чугуєва на 2013-2017 роки в частині: «сприяння утвердженню гендерної рівності для музичного й художнього розвитку осіб, які бажають здобути позашкільну освіту».

Крім того, доречною є оптимізація існуючого бюджетного фінансування шкіл естетичного виховання у напрямку пропорційного розподілу коштів для дівчат різного віку. На теперішній час сталою є тенденція, що більшість учнів переривають навчання у 12-13 років. Цей факт свідчить про недостатній рівень врахування потреб хлоп-

Рис. 6. Гендерний розподіл фінансування естетичного виховання дітей м.Чугуєва

чиків і дівчаток при плануванні послуг для дітей підлітків, а значить використання бюджетних коштів має низький «коефіцієнт корисної дії».

Фінансову підтримку шкіл естетичного виховання для реалізації гендерної ініціативи пропонується передбачити у місцевому бюджеті у розмірі 522 484,22 грн. Ці кошти можна залучити через Міську комплексну програму розвитку культури м. Чугуєва на 2013-2017 роки в частині: «сприяння утвердженню гендерної рівності для музичного й художнього розвитку осіб, які бажають здобути позашкільну освіту».

Рекомендації:

- запланувати та виконати «Гендерний аудит культурних потреб дітей та молоді м. Чугуєва» в рамках існуючої Міської комплексної програми розвитку культури м. Чугуєва на 2009-2012 роки;
- за результатами «Гендерного аудиту» провести реструктуризацію системи освітніх послуг для забезпечення мистецьких потреб усіх статево-вікових груп дітей шкільного віку;
- для забезпечення належної якості та обсягів відповідних послуг слід розробити та впровадити форми звітності з гендерними індикаторами, а саме: статево-віковий розподіл учнів школи; кількість учнів (дівчат і хлопчиків), які отримують повну спеціалізовану освіту; кількість талановитих учнів (дівчат і хлопчиків), які беруть участь у міжнародних, всеукраїнських, регіональних творчих конкурсах.

У впровадженні принципів гендерного бюджетування при фінансуванні шкіл естетичного виховання м. Чугуєва слід використовувати ресурси цільових програм Культурного розвитку, Позашкільної освіти шляхом посилення горизонтальних комунікацій між їх виконавцями – відділами освіти, культури і туризму, у справах сім'ї та молоді.

Робоча група: Резанова В.В., начальник відділу у справах сім'ї та молоді виконавчого комітету

Чугуївської міської ради; Фесенко Т.Г., к.т.н., доцент кафедри управління проектами в міському господарстві і будівництві Харківської національної академії міського господарства; Бібік Н.В., к.ekon.наук, начальник міжнародного відділу Харківської національної академії міського господарства; Лановенко О.В., бухгалтер централізованої бухгалтерії відділу культури і туризму виконавчого комітету Чугуївської міської ради.

Гендерний аналіз Програми соціально-економічного та культурного розвитку м. Городка Хмельницької області на 2012 (Розділ III. Фізкультура і спорт)

«Яким чином ми можемо використовувати величезний потенціал жінок у справі підвищення рівня економічного та суспільного життя? Щоб зрівняти правила гри, необхідно заохочувати їх участь у спорті та освіті, висувати ініціативи щодо посилення присутності жінок на вищих керівних посадах і в радах директорів компаній, а також допомагати їм відкривати і розвивати свій бізнес»

Із виступу Бет Брук, віце-президента «Ернст енд Янг» з питань суспільної політики, під час Олімпійських ігор в Лондоні

Сучасний жіночий спорт розвивається бурхливо і стрімко. В олімпійській програмі залишилося лише чотири види спорту, не освоєних жінками-спортсменками. На Олімпійських іграх 2012 р. взято новий рубіж у забезпеченні гендерної рівності: всі 205 країн-учасниць включили принаймні одну жінку до своїх спортивних делегацій. У дні Олімпіади було представлено нову експертну доповідь ООН, автори якої визначили ряд проблем і питань, включаючи порівняльний аналіз різних аспектів гендерної рівності в Олімпійських іграх і в спорті загалом, а також ролі жінок в бізнесі та економіці. Вони додають, що «участь жінок і дівчаток в спорті ставить під сумнів безліч гендерних стереотипів і дискримінації і, таким чином, може стати засобом для просування гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок і дівчаток», що їх залучення

в спортивне життя може допомогти суспільству почати «сприймати жінок як лідерів та осіб, що ухвалюють рішення особливо в сферах, де традиційно домінують чоловіки».

Заняття фізичною культурою та спортом для жінок є одним з основних і ефективних шляхів зміцнення здоров'я, досягнення фізичної досконалості, підготовки до материнства та запорукою високопродуктивної праці. Більшість жінок оцінюють спортивну діяльність як важливий елемент стилю життя, необхідний для самореалізації. Загальні основи спортивного тренування єдині для чоловіків і для жінок. Однак, деякі фактори, наприклад соціально-психологічні, а також особливості організму жінок вносять певну обумовленість в їх тренування. Тому дуже важливо при підготовці програм спрямованих на розвиток фізичної культури та спорту враховувати не лише вікові особливості, а і гендерні, як запоруку забезпечення передумов для створення рівних можливостей для доступу до занять спортом та справедливого розподілу державних коштів на цю сферу життєдіяльності суспільства.

Робоча група проекту поставила завдання проаналізувати справедливість розподілу коштів місцевого бюджету в рамках розвитку фізичної культури та спорту з метою забезпечення рівних можливостей молоді віком від 14 до 35 років, що проживають в м. Городок Хмельницької області. Було проведено аналіз Програми соціально-економічного та культурного розвитку на 2012 рік м. Городка (Розділ III Фізкультура і спорт). Так, було проаналізовано зміст запланованих в програмі спортивно-оздоровчих заходів, розрахованих на молодь; розподіл коштів на спортивно-оздоровчі заходи з огляду на гендерний компонент; можливості участі дівчат і молодих жінок м. Городка долучитися до заходів Програми, а також відвідувати спортивні секції та клуби.

Зібрані дані дали можливість виявити наступну ситуацію:

- відсоток витрат від загального бюджету Програми на розділ III «Фізкультура і спорт» склав 0,53%;